

et Beløb af hened 2 Millioner Kr. eller godt over $1\frac{1}{2}$ Million, bevilges her 200,000 Kr. i Aar til Paabegyndelsen af et saadant Torpedoskib. Jeg maa maasse til Begyndelse af det Forslag, her foreligger om Paabegyndelse af et Torpedoskib eller upantsrede Kanonbaade, minde om det Standpunkt, som Hvertallet i Thinget indtog med Hensyn til den pantsrede Kanonbaad. Den Indvending, man gjorde gjældende mod den pantsrede Kanonbaad, var en dobbelt, dels den, at den pantsrede Kanonbaad efter de Oplysninger, der vare meddelte Udvalget, og efter, hvad der i det Hele forelaa, maatte siges at staa i nøie Forbindelse ikke blot særlig med Kjøbenhavns Forsvar, men ogsaa med en paatænkt Søbefæltning om Kjøbenhavn, og dernæst, at selve Projektet, selve Skibet var bygget paa en, om jeg saa maa sige, Tilfidesættelse af Torpedo- og Artilleriforsvaret til Fordel for Pantseret, idet den pantsrede Kanonbaad, som jeg gjorde opmærksom paa for et Dieblit siden, var beregnet paa at skulle arbejde eller virke i Forbindelse med faste Forter; det vil sige, det var ikke udtalt fra Regjeringens Side, men af Hvertallet i Verfskommissionen, ligesom det ogsaa var udtalt af Regjeringen, at den pantsrede Kanonbaad nærmest maatte betragtes som beregnet paa Kjøbenhavns lokale Forsvar. Disse Indvendinger have vi selvselgelig fastholdt som Grundlag for det Forslag, vi her have stillet. Det nu foreslaaede Torpedoskib staaer ikke i nogen særlig Forbindelse med Kjøbenhavns Forsvar. Det staaer som Følge deraf heller ikke i Forbindelse med de paatænkte Forter om Kjøbenhavn. I det Udvalget foreslaar dette Skib, tænker det ikke paa en Bevilling til et Skib, som særlig er beregnet paa Kjøbenhavns Forsvar, men derimod paa at give en Bevilling til et Skib, der skal kunne bruges ogsaa ude i Forbindelse med en søgaaende Flaade, et Skib overhovedet til Forsvar af Landets Kyster, hvad enten det nu er ved Kjøbenhavn eller andesteds. Jeg vil tilmed sige, at Hensynet til Kjøbenhavn er særlig ladet ude af Betragtning og tilfidesat, idet Spørgsmaalet om Dybgaandet er fuldstændig holdt ude. De Herrer ville erindre, at vi meget bestemt hævdede, den Gang Forslaget var til 2den Behandling, at skulde Skibet bruges til Kjøbenhavns Forsvar, var Spørgsmaalet om Dybgaandet afgjørende, idet Skibet da ikke maatte have større Dybgaande, end at det kunde bruges i Forbindelse med Mineledninger til Torpedoforsvar. Naar det nu ikke mere skal bruges til Kjøbenhavns Forsvar, men som et almindeligt Forsvarsskib, kommer denne Betragtning ikke mere frem, og vi ere gaaede ud fra, at dette Skib maa faae et betydeligt større eller noget større Dybgaande, et saadant Dybgaande, at det kun vil være begrændset af Hensynet til, at det vil kunne passere Kanonbaadsfarvandene, ikke Bøgestrømmen, men navnlig Ørnøjsund. Dernæst vil ligeledes som Følge af, at Skibet ikke mere er et

lokalt Forsvarsskib, men et Skib, beregnet paa det almindelige Forsvar, Farten kunne forandres. Udvalget gaar ud fra den Forudsætning, at dette Skib for den Bevilling, der er given, kan skaffes større Fart, saaledes, at det vil kunne gjøre Tjeneste under ganske andre Omstændigheder end de tidligere forudsatte, og navnlig vilde kunne faae større Betydning som det, det egentlig er, nemlig et Torpedoskib. Derved, at Skibet foreslaas som Torpedoskib, faar det en gennemgribende anden Karakter og anden Betydning for Forsvaret end den pantsrede Kanonbaad. Jeg gjentager, hvad jeg sagde før, at det, der er Søretten for den pantsrede Kanonbaad, er, at den lagde Bægten paa Pantseret og som Følge deraf tilfidesatte Artilleriet og Torpedovæsenet. Naar jeg skal karakterisere den Baad, der her er foreslaaet, vil jeg sige, at den gjør lige det Modsatte. Den lægger Bægten paa Artilleriet og Torpedovæsenet og tilfidesætter Hensynet til Pantseret. De Herrer ville se, at man ikke har stillet nogen Fordring eller Bestemmelse om, hvor vidt Skibet skal være pantsret eller ikke. Det maa for vort Vedkommende bygges upantsret, men paa den anden Side ville vi ikke paatage os noget Ansvar, navnlig fordi Torpedoskibe ere noget Nyt, som er lidet prøvet, ved ligesom at modsætte os, at Skibet skulde blive pantsret. Det Ansvar lægge vi paa Ministeren, det kan bygges pantsret eller upantsret, ganske som Administrationen vil. Hvad vi hævde, er, at dette Skib ikke bliver nogen Kanonbaad, men en Torpedobaad, det vil sige, at det i Stedet for at armeres med et Torpedoudskydningsapparat, der kun spillede en Birolle for Skibet, navnlig paa Grund af den ringe Fart, den dengang havde, armeres som Torpedoskib med 3 Udskydningsapparater, der paa Grund af den større Fart, Skibet faar, faar langt større Betydning, og dernæst, at den Kanon, Skibet faar, bliver saa stærk, at de Betæneligheder, som her fra vor Side bleve reiste ved 2den Behandling af Hensyn til det da foreslaaede svage Pantser, falde bort. Det er givet, at enten maa Skibet armeres med saa svært Pantser, at dette er ligesom Beskyttelse for Torpedoapparatet og for Skibet, eller med saa svært Artilleri, at det kan faare fjendtlige Skibe paa saa lang Afstand, at Pantserets Tykkelse til Dels eller slet ikke spiller nogen Rolle. Dette Sidste opnaas derved, at man armerer dette Torpedoskib med en 14" Kanon. Jeg gjorde opmærksom paa ved 2den Behandling, at Rigsdagen ved at gaa den Vej at foreslaa en 12" Kanon paa et med 8" Pantser forsynet Kanonbaadsskib, derigjennem svækkede Artilleriet til Fordel for et utilstrækkeligt Pantser, idet det Pantser, man der havde, var saa svagt, og den Kanon virkede saa svagt i Forhold til de svære Pantserfibe og det svære Pantser, vi maatte være belaaede paa at kæmpe med i Tilfælde af krigeriske Forvillinger, at Pantseret vilde